

SLOVENSKA
SKUPNOST
ODPRTE
ZNANOSTI

eosc

arnes 30
povezujemo znanje

*Mreža znanja, Dan odprte znanosti
11. oktober 2022*

UVODNI POZDRAV IN PREDSTAVITEV STRATEŠKIH OKVIRJEV RAZVOJA ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

Tomaž Boh

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Strateški okvir za razvoj odprte znanosti v Sloveniji

EU IN GLOBALNI OKVIR RAZVOJA ODPRTE ZNANOSTI

Sklepi Sveta EU:

- ◇ **The transition towards an Open Science system (2016):**
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9526-2016-INIT/en/pdf> , <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0790&from=HU>
- ◇ **New European Research Area (2020):**
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13567-2020-INIT/en/pd>
- ◇ **Research assessment and implementation of Open Science (2022):**
<https://www.consilium.europa.eu/media/56958/st10126-en22.pdf>

Prakse Okvirnega programa EU za raziskave in inovacije (Obzorje Evropa in Obzorje 2020):

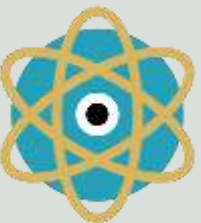
<https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/9570017e-cd82-11eb-ac72-01aa75ed71a1>

Plan S (2018):

<https://www.coalition-s.org/addendum-to-the-coalition-s-guidance-on-the-implementation-of-plans/principles-and-implementation/>

UNESCO priporočilo o odprti znanosti (2021):

<https://en.unesco.org/science-sustainable-future/open-science/recommendation>

OKVIR RAZVOJA ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI (do 2020)

- ◇ **Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020**
- ◇ **Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015-2020**
- ◇ **Akcijski načrt izvedbe nacionalne strategije odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015 - 2020**
- ◇ **Slovenska strategija krepitev Evropskega raziskovalnega prostora 2016-2020**

SEDANJI OKVIR RAZVOJA ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI (po 2020)

- ◇ **Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti** (ZZrID, Ur. list RS šte. 186/21, <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7733>);
- ◇ **Resolucija o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030** (ReZrIS30, Ur. list RS šte. 49/22, <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO133>);
- ◇ **New European Research Area – Towards a Responsible Knowledge-Driven Society of the 3rd Millennium: ERA for Open Science**, <https://era-si.eu/news/26/conference-summary-report-and-recommendations.html>

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti - ZZrID

16. člen

(znanstvenoraziskovalna dejavnost)

Znanstvenoraziskovalna dejavnost je **ustvarjanje novega znanja in njegov prenos** ter obsega različne aktivnosti, in sicer temeljne in aplikativne raziskave, industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, razvoj znanstvenih kadrov, internacionalizacijo, znanstveno komuniciranje (na primer znanstvene publikacije, monografije, konference, popularizacija znanosti), **ukrepe odprte znanosti**, raziskovalno infrastrukturo, raziskovalno opremo, investicije in investicijsko vzdrževanje.

- ◇ Odprta znanost opredeljena med temeljnimi načeli - VI/2.člen
- ◇ Financiranje ukrepov odprte znanosti - II/12. člen
- ◇ Obvezni element institucionalne samoevalvacije – I/31. člen

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – ZZrID 40. člen

- ◇ Definicija, kaj obsega odprta znanost + uredba in akcijski načrt;
- ◇ Vrednotenje raziskovalnega dela po načelih odprte znanosti;
- ◇ Definiranje možnosti financiranja na podlagi neposredne pogodbe (akcijski načrt);

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – ZZrID 41. člen

- ◇ Obveznost odprtega dostopa, če je več kot 50% sofinanciranja iz javnih virov;
- ◇ Odprtost raziskovalnih podatkov po principih FAIR;
- ◇ Način ravnanja z osebnimi podatki;
- ◇ Upravljalcev podatkov in njegove obveznosti

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti – ZZrID 42. člen

- ◇ Obveznosti izdajateljev s sedežem v RS do zagotavljanja odprtega dostopa
 - ◇ Znanstvene revije;
 - ◇ Znanstvene monografije.

Znanstvenoraziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2030 – ZRISS 2030

Znanstvenoraziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2030

- ◇ 6.2 Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav
 - ◇ Ukrep 6.2.1: Učinkovito upravljanje in financiranje razvoja in zagotavljanja mednarodne skladnosti nacionalnega ekosistema odprte znanosti, s tem povezanih nacionalnih struktur in infrastruktur ter vključevanje v mednarodne povezave in infrastrukture.
 - ◇ Ukrep 6.2.2: Uvedba sodobnih pristopov vrednotenja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skladu z načeli odprte znanosti (kot npr. DORA (Sanfranciška deklaracija o vrednotenju raziskovalne dejavnosti/San Francisco Declaration on Research Assessment), Leidenski manifest o vrednotenju znanosti (Leiden manifesto for research metrics), smernice ERA (European Research Area and Innovation Committee/Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije)) za povečanje kakovosti in vpliva raziskav.
 - ◇ Ukrep 6.2.3: Zagotavljanje skladnosti rezultatov znanstvenih raziskav z načeli FAIR (najdljivi/»*Findable*«, dostopni/»*Accessible*«, povezljivi/»*Interoperable*« in ponovno uporabljivi/»*Reusable*«) ter zagotovitev polne in takojšnje odprte dostopnosti (ob upoštevanju upravičenih izjem).

Znanstvenoraziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2030

- ◇ 6.2 Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav
- ◇ Ukrep 6.2.4: Vzpostavitev nacionalne skupnosti za odprto znanost za uvajanje in spremljanje odprte znanosti v Sloveniji ter vključevanje v ERA in širše.
- ◇ Ukrep 6.2.5: Spodbujanje razvoja občanske znanosti in vključevanje javnosti v znanstvenoraziskovalno dejavnost.
- ◇ Ukrep 6.2.6: Spodbujanje razvoja nacionalne znanstvene založniške dejavnosti za delovanje po načelih odprte znanosti.

Hvala za pozornost!

